

95-1-60 - 4 -  
DZIECKO GŁUCHE

Cel nauczania

1. Zapoznanie słuchaczy z właściwościami psychofizycznymi dziecka głuchego.
2. Wyjaśnianie tych właściwości drogą zapoznania z patofizjologią wyższych czynności nerwowych dziecka głuchego.
3. Rozwijanie umiejętności poznawania dziecka głuchego na tle jego warunków środowiskowych i w procesach dydaktyczno-wychowawczych.
4. Rozwijanie umiejętności wiązania przyczynowego różnych zjawisk zachodzących w warunkach życia dziecka i jego reakcjach i rozwoju.
5. Rozwijanie życzliwego zbliżenia słuchaczy do dziecka głuchego i ~~kaznianie~~ <sup>zainteresowanie</sup> trudnościami w jego rozwoju oraz metodą rewalidacji społecznej.

Podział materiału

III i IV semestr po 1 godz. Tygodniowo. Razem godz. 30.  
Podziału tych godzin robić nie należy, byłby bowiem zupełnie teoretyczny, gdyż winien być uzależniony od celu, warunków pracy, zespołu słuchaczy i ich spostrzeżeń w czasie praktyki.

Tematyka

- Dziecko głuche. Trudności terminologiczne, klasyfikacyjne i statystyczne.
- Analiza <sup>wyn</sup> wyników etiologicznych i wynikające stąd założenia profilaktyczne.
- Patofizjologia wyższych czynności nerwowych u dziecka głuchego.
- Dynamika rozwoju u dziecka głuchego.
- Charakterystyczne właściwości kształtowania się odruchów warunkowych u dziecka głuchego, w powstawaniu dynamicznych układów strukturalnych i stereotypów dynamicznych.
- Właściwości rozwoju I układu sygnałowego i przyczyny tego.

Trudności w kształtowaniu II układu sygnałowego. Charakter "biografii słowa" u głuchego.

Przyczyny nieprawidłowości we współdziałaniu I i II układu sygnałowego.

Właściwości psychiki głuchego w procesie poznawania świata, w pracy i w kontaktach społecznych.

Wynikająca stąd charakterystyczna postawa tych dzieci i konsekwencje życiowe.

Wyjaśnienie mechanizmu oddziaływania metody rewalidacji społecznej w świetle nauki Pawłowa.

### Z a łoż e n i a m e t o d y c z n e

W wykładach tych należy korzystać m.in. z doświadczeń i obserwacji, jakie słuchacze m.w. zebrali w czasie pracy swojej w zakładzie głuchych, albo jakie prowadzą w czasie praktyki w szkołach i zakładach dzieci głuchych.

Wybrane przykłady konkretne z życia należy analizować i wyjaśniać zachodzące zjawiska w świetle patofizjologii wyższych czynności nerwowych dziecka głuchego. Należy też omawiać spostrzeżenia słuchaczy z reakcji dzieci w czasie zajęć wychowawczych na lekcji i w czasie wypoczynku i wdrażać do przyczynowego wiązania różnych zjawisk zachodzących w warunkach życia i pracy dziecka z jego reakcjami i rozwojem.

### Wykaz lektury

Wskazane przez wykładającego odpowiednie ustępy z następujących książek:

1. Pawłow - Wybór pism, PZWL, 1951
2. Pawłow - Dwadzieścia lat badań wyższych czynności nerwowych, PZWL, 1952.
3. Pawłow - Wykłady o czynnościach mózgu, PZWL; 1951.
4. Iwanow-Smolenski /A.G./ Zarys patofizjologii wyższych czynności nerwowych, PZWL, 1951.
5. ← Szkoła specjalna, kwartalnik od 1924 r.
6. ← Uczebno-wspitatelnaia rabota w specjalnych szkołach. Serijne wydawnictwo Instytutu Defektologii w Moskwie.
7. ← Pedagogičeskija cztenia iz opyta obučenia u tugouskich dietiej. Moskwa, 1954.

Iwanow-Smolenski A.G.

Škola spetsialna

Učebno-vospitatelnaia rabota

pedagogičeskija čtenia

Korsun'skaya B.G.

~~Obuchenie i spets'ializatsiya detey' s' gubunom  
Moskva, ZAPN, 1960, 166 str.~~

Zykov C. Obuchenie gubunom detey' jargky

ZAPN, Moskva, 1959, 126 str.

Lulnava L i Kozanava S.

Hospitaniye i obuchenie gubunomogo  
rebenka

Yuzeguz, 1959, 54 str.

Morozova N i Korsun'skaya B.

Obuchenie i hospitaniye gubunomykh  
detey'

Moskva, ZAPN, 1958